

MAGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára 6 kr.

A lap kiadójaválatla Nobel Armin könyvkereskedésben van, hová az előfizetéseket küldendők és a lap szellemi részét illető közlemények ezimzünk.

SZEPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ
ÉS
TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Hirdetések

négyzet centimetryi tér szerint számítottatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centimetryért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.

Nyílt tér petisoronként 10 krral számítatik.

Több nap, mint kolbász!

Az örök originalis képviselője látható a bécsi aquarium egyik üvegszekrényében, mely nem csak származási földje, hanem főképen sajátos életmódjáról nevezetes amennyiben az általa előszeretettel kedvelt lakhely nem más mint a gazdaasszony szorgalmas kezei által kivásztolt kenyér-czipó!

Patriarchális könyvelemmel főszkeli be magát egérkománk a czipó kellő közepében s a meddig ezen „lakház” tart, addig van gondtalan élet, van vígság, ezinezőgás, rágicsálás és örés. Röviden mondva, a „dolce far niente” életnek egy állat sem hódol úgy könyvelemmel mint — a Pharaok országából származó — egércsalád. Igaz, hogy az aquarium tulajdonosa, saját vállalatának érdekében, gondoskodik az orientális szokással bíró állat új czipójáról s így a néző utóvőgre azt is gyánthatja, hogy egerünk kényelme egyes egyedtől a „helyzet”-nek felel meg holott, szabadon élve, a viszonyok változtatva a szokás is másféle lehet. Korántsem, mert állatunk Egyiptom mesős földjén is ahoz hasonló életmódot folytat, melyben őt mint fogolyt láthatjuk.

Utóvőgre képzelhet-e boldogabb lény mint egerünk, hiszen háza egyszersmind éléskamara rája is, s a gyomornak pillanatnyi szükségletét egy harapással, a ház falai vagy tetőzetéből, bármely perében kielégítheti.

Csak hogy idetövből a czipó elfogy, elenyészik a ház, s a boldogságnak rendesen, a bőség közepette született, kis gyermekék rivása s az öregek koldussága képezi végét, ami már is oda érlelte a nemzetség sorsát, hogy maholnap csak az aquariumokban fogják a kihaló faj

utolsó sarjait mutogatni, mert hát Egyiptom mesős földjén sem terem gomba módra a czipó. Akaratlanul gondol az ember ezen „boldog” eger faj életére, ha széles e haza városai — s községeinek gazdálkodására pillant, mert a kettő közötti hasonlat korántsem oly sajtító mint azt az ember elhinni szeretné.

Községi háztartásunk — eltekintve szörványos kivételektől — mindenütt passiv, mindenütt rendezetlen s még oly községek is, melyek óriási fekvőségekkel rendelkeznek, mint pl. Kassa városa az adósságból és deficitből nem képesek kigázolni s a pótléknak örökös szaporodása daczára is vég nélküli pénzhányban laborálnak.

A jelen nemzedék valóságos könyvelemmel rágicsál az ősi hagyatékon s a mindennapi evés mellett csak alvás, no meg ásitásra gondol, pedig már sok esetben, az atyáktól örökségben nyert czipó hejához is eljutottak anélkül, hogy új szerzeményre, új menedékre, gondoltak.

Es sajnálatul kell felemlítenünk, hogy városunk pénzügyi állapota sem képez kivételt, mert ez is folytonos zibáltságunk örvend elannyira, miszerint városi pénztárunk még a legszükségesebb folyó kiadásait sem képes teljesíteni s a város tartozásai után esedékes kamatokkal már két év óta restanciában van.

De mindenek állapotát egyszertén a pótlék be nem folyásának szokták tulajdonítani, mit mi elhiszünk; hanem egyszersmind azt is bátrak vagyunk kérdezni: vajlon a pótlék be nem folyásának, az általános keresethányon kívül, ninesen-e még más szerves oka is?

A múlt évi költségvetés tárgyalásánál, el lett rendelve, hogy azok névsora, kik adó-illetve pótlék hátralékosok a közgyűlés elé terjesztendő,

ez elmaradván nem vagyunk képesek megítélni vajlon vétkek hanyagság vagy pedig fizetőkép-telenség okozza a restanciákat, mert a pótlék be nem folyásának, lehet még azon oka is, miszerint az adókvitésnél egyes osztályok pl. iparosok, kereskedők továbbá házbirtokosok túlságosan vannak sújtva és így nem lehet esodálkozni ha a mostoha viszonyok súlyát leginkább nyögő osztályoknál, tényleg a fizetőkép-telenség beállott. A kvitésnél tehát különös tekintettel kellene kereskedő és iparos polgártársaink viszonyaira lenni, nehogy épen ezen életágak az adók túlságos sulya alatt tönkre jussanak.

Szerintünk nem helyes pénztárunknak azon kezelési módja sem, mely szerint havi számadások helyett csak évi számadást készít.

Azt nem lehet mentesülni felhözni, hogy az ily változás folytán a munka felesleges szaporítást szenvedne, hiszen az adóhivatalkok, melyek milliókat kezelnek és temérék fő- és alnaplókat vezetnek, havi számadást készítenek; ezt városunknál is be lehetne hozni, miáltal sokféle régi schlendirian kiküszöbölhetnék.

Azután meg ne feledjük, hogy az ősi kenyér fogy; ne feledjük, hogy városunk adóssága, hátralékos kamatokkal együtt maholnap a száz-ezer frtot eléri és jövőben hatványozódni fog, ezért jó lenne idejekorán komolyan gondolkodni háztartásunk rendezéséről is még pedig úgy, hogy ne csak a kiadásokat és ennek folytán a pótléket emeljünk, hanem bevételeinket is — és ha ezt másként nem tehetők — akkor kiadásainkat mindenáron apasztani kell.

Kiadásaink részben apaszthatók ha a városi hatóság minden szükségletét, ide értjük a tüzfűt, petroleumot, papirt, nyomtatványokat

TÁRCSA

A KORCSOLYA.

1880. január 17.

„Ma nagy napunk van!”

„Kinek van nagy napja?”

Hát azt sem tudod, hogy mi van ma?

„Nos?”

„Január 17-ike!”

„Hát aztán?”

„Jaj beh nagyon „begriffsstüttzig” vagy te, kedves olvasóm, — hát nem tudod, hogy ma van a pápai koresályázók egyletének jelnezbálja?”

„Azt tudtam, csak hogy ne tessék akkor talányokban beszélni, s ne tessék azt mondani, hogy nagy napjuk hanem nagy estejük, vagy nem bánom nagy éjjelük van.”

„Pardon! Le vagyok fővő! S most még tárczát is írjak a nagy napról, mikor a szíves olvasó azt mondja, hogy nines jelentősége, mert az éjjel a dicsőség! Lehetetlen! Da ha már belekapta, csak nem hagyom kárba veszni a drága papirt. Megváltoztatom tárczám címét.

A „nagy nap” helyett azt írom, hogy „A koresolya” s azt hiszem nem végezek háladatlan munkát, ha a „láb szárnyairól” egy kis elméftuttatást megereztek.

De igaz, munkám háladatlan is lehet, mert hátha az a sok leendő cigány, postillon, betyár, menyecske, denevér stb. stb. annyira el van foglalva az estére való készülődésekkel, hogy kvitélesen olvasatlan teszik fölré e lapot holnapra? No de ekkor sem jövök egészen „post festa.” Még messze van a

Matheis, bricht Eis

Find't er keius

So macht er eins!

A kik képletileg Jégre mennek, azok soha sem találják a jégen azt, amit mi „láb szárnyasok” ama sima tükroen, a megdermedt s aluttuk gyakran nyögő s ropogó elemen élvezünk. Legfeljebb az a analógia lehet amazok között és közöttük, hogy ók rendesen hosszú, mi pedig kék orral térrünk vissza a pályáról; de megint annyiban különbözünk egymástól, amennyiben ók a hosszú orr miatt boszankodnak s szídják a jéget és a ki őket arra vezette, mi pedig örülünk a kék orrnak, mert ez biztosíték arra nézve, hogy holnap is lesz napjuk a koresolyázókknak.

A véres orrot nem akartam a hasonlatba belevonni, mert ez a legislegtrikább kvitélek közé tartozik, létezően egy physikai törvény, mely szerint a koresolyázó az orral való ellenkező irányban és sokkal edzettebb testrésztel szokott áldozni és adózni a mennyel élvezetért.

De most már csakugyan ideje lesz, hogy a

koresolyáról s a koresolyázásról is szóljak, mert különben még egyszer meg kell változtatnom igénytelen tárczacikkben címét.

*

Az a kérdés, hogy mit írjak a koresolyáról? Mert hisz a szíves olvasó tudja, hogy én tulajdonképen azért íllem le, hogy a „nagy napról” nem pedig a koresolyáról írjak tárczacikket. Tehát mit írjak? Fejtegessem-e annak jelentőségét, tökélytesbülése történetét, hazánkba való behozatalát, az egészségre és a test épségére való befolyását? Ezt nem tehetem, mert erre itt a „Strich” alatt igen kevés a tér, aztán nem is valók tárczából az ilyen nagyfontosságú, komoly képpel írt tudományos fejtegetések. Itt csak esvegni szabad, és ezt sem naphosszig.

Legjobb lesz arról írni, amit mások a koresolyáról írtak, hogy azt dicsőítsék, halhatattantítsák!

Egy nappolyi muzeumban a koresolyát mint az éjszaki népek egy régi fegyverét mutogatják, mert ott nem tudják, hogy már Frithjof — Tegnér híres költeményének hőse — Ring királyhoz koresolyán látogatt el, s koresolyázással töltött igen sok időt Ingeborggal, a bájós leánnyal. Gyöny Vilmos Frithjofmonda magyar fordítása nem lévén kezemnél, az előttem fekvő német fordítással kell beérnem:

Er ritzt manche Rune aufs Eis im Flag,

Schön Ingborg befährt ilres Namens Zug,

So eilen sie fort auf der glatten Bahn, —

ártatlanság kellemé, majd egy lángszemű és kedélyű tündér (jő messze földről (Albáról), kinek minden tekintete, minden szava bálványozású indít — és így tovább új és új szépség kápráztatja szemünket s csakhamar egy tündéresoport között vagyunk. — A rendezők (Szabó Antal, Buchwald Ármin, Günther Imre, Miller Iván, Sándor Dezső, Fábán Gyula, Léhmann János) egy intésére kezdődik a tánc zsebnél szebb, össeillőlomból össeillőlomb párok kezdi letenni a mi kedves, sirva vigadó eszdrásunkat. Az arcokunk sugárzó öröm, égi kejt, majd b és epedés tükörödnék vissza, az szerint amint a zene hangjai érintik az illető érzelmeket. Egyszerre szilajabbul kezd pengeni a hur, kitör a vígság és az andalgót a toborzó követi.

Táncz tánczot váltva, repül az idő. — Csakhamar új jelenet következik, a díszlet változik, a csillárok kialusznak, a zene távolból hangzik, a háttérben rézsaszín-köntösben megjelenik Aurora, e fény mellett a tündérek ellebegnek és a függöny le-gördül.

De barátom, „visszaemlékezés”, te engem megcsaltd, mert el nem mondtad a tündérek nevéit.

Igazad van s hogy meg ne nehezelt, imo halljad és pedig, hogy jobban megtartsd, elmondom befűrendben. Megálljunk csak, hogyan is? ... no mindegy, vegyest fogom elmondani. Ott voltak tehát: Ihsz Lajosné, Reé Jenőné ű. N. Lörinténi; Barca Mariska ű. N. Pápiról; Bohm Gyuláné ű. N. Halimbáról; Szalatkay Istvánné Gyepesről; Léhmann Jánosné ű. N. Padragról; özv. Baumann Gizella és Ihsz Tera ű. N. Fejérvárról; Kovács Hermin és Nelli ű. N. K.-Tóthiból; Szalay Jolán és Gizela ű. N. X.-Szőlősről; Takács Irén és Etel ű. N. Noszporról; Kurec Sománé ű. N. K.-Jenőből; Gyurkovits Tivadarné, Reicher Ignácné ű. N. S.-Vásárhelyről; Kocsy Anna ű. N. Dobáról; Stettina Irma ű. N. X.-Szőlősről és a kedves mieink: Gulden Györgyné, G. Gizella, Bolhácsk Gizella, Barca Béla, Barca Kázmé, Beck Jánosné, dr. Schultheiszné, Tóth Lászlóné, Noszpoly Victorné, Gyórfy Gézáné, Vadnay Rózsa, Nagy Gizella, Nagy Imréné, Trexler Gyuláné, Csirke Ivánné, Vlasic Lajosné és Ehen Lina ű nagy-ságaik.

Ennyit beszélt nekem „visszaemlékezés” barátom, most plig elmondom azt, amit mások beszéltek a bátról és az előadásról és pedig:

Nr. 1. Tapasztalhattuk barátim a mostani bálban is, hogy nem a feszesség, fényűzés és nagy gar, hanem a feszletenség, nyájias figyelem s a kedves minvél hélygközönység teszi kedélyes és felejtethetlenné a mulatságot; nem a drága ruha és csillógó ércz, hanem a villámzó szem, a zsende mosoly hódítja meg a szívet.

Nr. 2. Hogy köszönettel tartozunk a tiszt, műkedvelőnek.

Nr. 3. Hogy remélünk szabad, miképen lesz még a fontinek folytatása is.

Végül pár szóval elmondom, hogy mit lestem el én a bálban.

A feszletlen vig mulatságban — mint volt ez, minőben még oly szenvedőnek is, mint én — a lenkaszto gondjai elszenderülnek, nyájiasan nyílik meg minden szív az örömmek, nyájiasan az édes szerelem ártatlan örömeinek is. — Eszrevettem többeknél, hogy szíveik találkoztak s a vendégek oszlaszakar, a busmal már azon édes buval váltak el egymástól, melyet a szerelem epedése szűl, de a viszontlátás reménye balszámkint enyhít.

És most, hogy szomszédomnak ne okozzon fejtörést az, hogy e sorokat ki irta légyen, teljes nevezem ironon alá. Engél Mór.

Csalólköz, 1880. január 12.

Mily fatális dolog! Első levél „Magyarország arany kertjéből” (már csak én is úgy nevezem Csalólköz, az hogy a földrajzi írók szokták; pedig jobb volna mostanában a nével hallgatni) indul a „Magyar Vidék”-be (azaz hasábjai) és máris csak szomorú híreket hozhat.

Boldog pápaiák! Önöknel, ha vannak is bajok, mint most mindenütt, de olyan nem, hogy még fagyos vízben is kellene fürödniük. Pedig mindünk ugy van. Csalólköz azon része, mely bár úgynevezett „Kis-duna” vagy „Érsekújvári ág” mentében fekszik víz alatt áll. Számos község (Förév, Fél, Illésháza stb.) vízben uszik.

A nyomor borzasztó mérvéket ölt! Még csak ezen esapás hiányzott, hogy nyomorultakká, koldusokká legyen bennünket. Avagy képzelhetni-e borzasztóbbat: chezni, fázni, az utolsó falattól megfosztva lenni?

Ne gondolják t. olvasók, hogy az állapotot a valónál feketébb színekkel festem. Nem, még rosszabb is jöhet reánk.

Eddig csak a Kis-Duna rakonzatlankodott, még hátra van az Öreg-Duna. Ha ez nem lesz kiméletesebb, akkor már az egész „Aranykert” víz és pocsolya-kortó válik.

De legyen a rosszból elég! Reményem, hogy jövőben érventes híreket írhatok.

Visszatérőlközésik! Aranykerti.

Megjelent s Nobel Ármin könyvkereskedésében kapható az „Ország-világ” című havi folyóirat II. füzeté. Ha azt mondjuk, hogy ezen füzet az elsőnek hasonlása, s hogy kiadó Rautmann Frigyes rajta van, miszerint ígértét beváltsa: ugy orvel azt is mondtuk, hogy az előttnk fekvő folyóiratnak a magyar könyvpiacozon párja nincsen s hogy bátran versenyezhet az „Ueber Land und Meer” és „Gartenlaube” című hasonmúi német folyóiratokkal. Ha valamiről, ugy e folyóiratról mondható, hogy egy művel magyar család asztaláról sem szabad hiányoznia! Azért ismételte a legmelegebben ajánljuk! Az előttnk fekvő II. füzet tartalma ez: Három szív (Borostyáni Troll) Toldy István (Balázs Sándor); Apróságok Toldy István életéből. Bál ruhák (Gelléri); Jó reggelt kívánok! (képpel); A velenző halász (képpel); Egyedül! (Endrői Sándor); A budapesti koreolyaegylet csarnoka (képpel); A kíváncsi hajó (képpel); Harez az indiánoknál (képpel); Műstélyt a vídökné (Lauka Gusztáv); Leghódogabb napjainkból (Halmi Ferenc); Az itató (képpel); Rókaavadások Angliában (N—u Miksa); Egy virágzáshöz (Váradi Antal); Jennyhez (Szabó Endre) Rodey Luczia (Hreville Henrik); A tengeri nyúl (képpel); A halászas (képpel); Fővárosi krónika. — Irodalom. — Gázszrovat. — Csillagászati jegyzetek 1880-ra. — Sakk (2 feladvány). — Kép- és sakk-talány. — Szám-tan-feladvány. — Megtejtések. — A képek gyönyörűek!

Ugyanesak Rautmann Frigyes kiadásában jelent meg „A Petőfi-Társaság Évkönyve. Szerkeszté Szana Tamás. 1879.”. A? E társaság 1878-ki évkönyve öles s elítelő kritikának lett alvátve, mert az évkönyv nevét meg sem érdemelte. — Az előttnk fekvő évkönyv ugylátszik jóvá karja tenni elődje hibáit, mert tartalma érdekes és változatos. — Hivatalos közlemények: Elnöki és titkári jelentések; a Petőfi-társaság alapszabályai, tagja és kiadványai. Szépirodalmi dolgozatok: Az éjeli látogatás (Vértési); Oh csak tudnék szeretni még! (Balogh Zoltán); Kazinyey Ferenc Munkács várában (Jakab Elek); Dalok (Boruth Elemér) Mici és Mariska (Balázs Sándor); Petőfi a magyar irodalomban (1838—1874) (Szinyei József). — E dolgozatok közül különösen a „Kazinyey Ferenc Munkács várában” címűt tartjuk legfontosabbnak, a mennyiben az a Martinovics-féle összeesküvésre vonatkozólag új adatokat tartalmaz a irodalomtörténeti jelentőséggel is bír. B—i.

Vidéki és helyi hírek.

Thea-estély. A pápai játékoznyóegylet február 12-án a Grill-fogadó nagyerőmében játékoznyó-célul thea-estélyt fog rendezni, melyre a t. közönség figyelmét már eleve is felhívjuk. Reméljük, hogy a közönség tekintve a játékoznyó-célt — ezen estélyen tömegesen fog megjelenni. Az egyes választmányi tagok már most is az estély sikerülése czéljából buzgólkodnak és ugy látszik sikerrel. Mi a thea-estély eszméjét éltrevalónak tartjuk, a mennyiben a családoknak egy kis szórakozásra alkalom nyújtatik, a játékoznyó cél előmozdítatik és a rendkívül nagy külsőleg kerültenek.

Játékoznyóság. Lapunk mult számában emlitettük, hogy „Schosberger Márk ur leánya, Schosberger Fanny kisasszony holnap fog egybekelni Rechner Soma helybeli születésű, budapesti kereskedővel.” — Ezen egybekelés és hó 15-én meg is történt a legnagyobb csendben. Sch. ur kerülvén minden haszontalan költsékezt, tánczvizigalom, vagy költséges kéjtanas helyett jobbnak találta az ily inséges időben inkább az ott megtakarított, a szegényeknek juttatni, miért is kétszáz egész kenyert osztott ki a szűkölködők közt. Midőn Sch. ur ezen szép tettét felemlítjük, azon óhajunknak adunk kifejezést, bár e példát sokan követnék és a sok haszontalanságra szánt pénzt ily áldásthozólag használnák!

Izr. ápdala-ügy. A 11-őre egybehívott közgyűlésre kevés számmal jelent meg a közönség. Rövid tanácskozás után elhatározottak, hogy mindkét hitközség keltebből aláírasi ívek bocsátassanak ki. Mi részünkről bármennyire óhajunk is ezen nemes czélul intézet létrejötte, a siker mégis nagyon kétes világságokban tünik föl előttnk. Addig, míg Pápan két izr. hitközség van, addig, míg egy hitfellekvezethetik közt szakadás létezik, addig nem lehetünk oly sanguinikusok, hogy egy nagyobb vállalat kivihetőségében ne kételkedjünk. Az előítélet építette válaszfalak, melyek a két hitközséget egymástól távol tartják, már-már üledezni kezdenek; egy erdyes és harsány „viribus unitis!” kiáltással le-dönthetik ezen ominózus válaszfalat. — Csakis egy-sült erővel lehet akadályokat elhárítani és nagyobb vállalatokat létesíteni!

Az iparos munka-adók és segédzemélyzetük között fölmerülhető kártérítési ügyekre nézve, mint értesülünk, a minisztertanács 1879. évi december hó 28-án hozott határozattal e kérdést akként szabályozta, hogy a közigazgatási uton eszközölt végrehajtásból keletkező igényperek tárgyalására és el-

döntésére a kir. bíróságok illetékességét állapította meg, mert az igénykereset tulajdonjogi keresetet képez; a tulajdonjogi iránti viták felett pedig csakis a bíróságok hivatkozhatónt.

A zalaegerszegi kereskedősegédgek segélyegyletök gyarapítása czéljából e hó 10-én a „zöld fához” címzett vendéglőben sikerült táncszélyt adtak. A fatalság — mintegy 41 pár — kedélyes jökövel reggel 5 óráig tánczolt. A bevétel 125 ft volt körül-belül.

A belügyminiszterium egyetvére a vallás- és közoktatási miniszterlet, leiratot intézett a hatóságokhoz, melyben meghagyja, hogy a tanköteles árva fiúk — habár azok teljesen vagyontalank is — felruházásáról és iskolába járásáról az árvaszékek gondoskodjanak. Hatóságunk is vette eme leiratot s annak értelmében az árvaszékek a szükséges intézkedések megtételére utasította.

Pap Kálmánok „Pásztorfűzek” cím alatt kiadandó újabb költeményire Horváth Lajos jogfánar a „Pápai Lapok” felelős szerkesztőjétől előzetési felhívást vettünk. A könyv fizött példányának előfizetési ára 1 ft, díszkötésű példány 2 ft. Az előfizetési pénzek a „Pápai Lapok” szerkesztőségéhez czimzendők. Pap Kálmán komolyan törekvő fiatal költő. Ajánljuk a kiadandó munkát olvasóink figyelmébe.

Tíz útít ki e hó 13-án reggeli 3 órakor a laki-utczában, mely alkalommal Takács Istvánnak 1302. számú háza lett a lángok martalékává. A ház biztosítva nem volt. A tűz keletkezésének oka nem tudatik.

Czigánylakodalmom tartott meg e héten, kedden, a pordányban. A völgeny a helybeli 3-ardrendű „zenekar” érdemekben megkülözt bögőse volt, a menyasszonyt pedig legnagyobb sajnálatunkra nincs szerencsénk ismerni. E lakodalom — desieretére legyen monda a nézőnépek — oly példátlan csendben folyt le, a kézről kéze járó — vizes kanesó mellett, hogy egészen csak három irlgalmatlan összevert barna és feketefürtű koponya regisztrálható, a nagyon természetese, hogy a „vitéz” Bencez koponyája sem hiányozhatott az ily ingyen nyujtott élvezetnél.

Miért oly olcsó piacunkon a hal? Ezen kérdés megoldása nagyon egyszerű, ha megrendöljük, hogy a piacunkon 10. 8. söt 6 krajczaron is kínált nagyobb fajtu megfogott ponty és Csuka, oroszi vizgálat után romlottnak és egészség ellenesnek bizonyult, miért is 10 mázsa ily megromlott hal koboztatott és ásatott el a Bakonyér partján.

Rothadt gyümölcs, rothadt marad. Ezen közmondás ismét behozonyul Németh Erzsébet csavargónőnk ki csak mult évben november hóban fogott el az indóháznál lévő pince megkiserített betörésnél. Alig, hogy a napokban tünéstétét kiállva szabadon bocsátottak, már is F. M.-nél egy 10 ft értékű hajfonatot loptak mi miatt ismét a javító intézethe került.

Baleset. H. helybeli cipésznek csütörtökön a piacozon lévő Halász-féle emeletes ház lépcsőjén megcsuszott, eleest és lábát kitörte.

Ismét a korcsmá. Szekeres Pál napszamos e hó 11-én részeg állapotban térvén haza a korcsmából, bement a szobába, elővett egy beretvát és azzal nevének rohant, hogy — mint bősüzetlen ordítá — nyakát a takója vágni. Felesége kimenekült az udvarra, hol a többi lakársak is összegyűltek, kikre a részeg, felszevel akart rohanni, de egy ópen előakérező rendőr által ebbeli székében idejekórán megrátoltatott.

Az aszói, Olvasó-egylet legközelebbi választmányi gyűlésen elhatározta, hogy játékoznyó czélul hangversenyvel egybekötött táncszélyt rendez, melynek rendezésével Osztrolovsky Gyula és H. Dózsa Árpád azzal bízza meg. — Továbbá az aszói „Onknyetes tüköl-egylet” pedig játékoznyó-czélul szinte f. hó végén tánczvizigalmat rendez. Ennek kivitelére Osztrolovsky Gyula, Bernik József, Pekarek Vilmos, Churin Soma és Ármin arak lettek megkérve. r. 1.

Népkonyha felállítása van torvben Rozsnyón. A megye hatósága megkereste a város előljáróságát, hogy az inséget szenvedők, illetőleg a népkonyhára szorultak számát irassu össze, minek folytán Rozsnyon e játékoznyó intézmény életbeletétele legközelebb várható.

Megkívánták a szivart. Éjjeltánzó két táncgörgő egyen botorkál végig az utcán. Valószínűleg egyik koresmálót kerültek elő, mert a hor mámorító és szédítő jeleit félreismerhetlenül hordák magukon. Az egyik a szájában kialvófényben lévő szivarcsutkával vesződött, midőn egy ur emberrel találkozott, aki a jai között egy ópen megrújított szivart tartott. „Ne vesződj azzal a „bagó”-val, nézd, ennek az urnak egész szivar van a szájában, vegyék el tőle.” És ugy lón, amiként beszélt, megfogták az illetőt és erőnek erejével meg akarták szabadítani egő és még nem egő szivarjaitól. De ebbeli óhajaink valószínűleg nagyon is hangosan átkat kifejezést, mert a czirkáló őrtárat észrevette őket és igyekezett velnk az „enyém és tied” közti különbséget megismertetni.

Szerencsétlenségéről értesitenek Gyula-Keszti, zalamegyei községéből. A napokban egy veszett muszka beszaladt a Nuschal-féle múmalomba s vesztettl ha-

rapott, akit elől-utól talált. Az ép ott levő molnárlegények nekiesetek a macskának, de akárhogyan ottótek a veszett állatot, az annál dühödtében rontott reájuk. Három molnárlegényt úgy összevissza mart és karnolt a macska, hogy a szerencsétlenek most ágyban fekszenek s valószínűleg belehalnak.

Részeg fejtel mentek a Balatonra Nagy József és Kis Mihály szállódli lakosok s a jelen áz akartak menni Szántódra e hó 8-án. Valami kérdés felett mely beszélgetésre voltak elmerülve s nem néztek a lábuk alá, pedig minden lépten-nyomon lékek vannak a jégen. Egy ilyen lékbe beleléptek s mindkettő a jég alá vészett.

Gyegyeres támadás egy vidéki szerkesztő ellen. Múlt héten rálötték Sárossy Márton Jánosra, a „Losonc és Nógrádmegyei Híradó” szerkesztőjére. Midőn lapja összeállítása után szerdán este a 8 órai vaonabter Budapestre haza Pátfálvára ment; két uri gazember ráesett és pisztolyból kétszer rálött. Az egyik golyó az utána menő pátfálvai embernek a szívébe furdott. Sárossy az egyik attentátort felismerte és fel is jelentette. A vizsgálat folyik.

Új magyar találmány. Jászberényben Szódy József gépészmérnök és 1848-ik honvéd-százados, a közegek fűtésére vonatkozólag egy tervet kidolgozott a párisi akadémiának, mely arról igen kedvezőleg nyilatkozott, s felhívta a feltalálót, hogy sürögősen küldje meg a terhez szükséges rajzokat is.

Magyar emmentáli sajt. A mármarosai sajt-szövetkezet által eddig gyártott sajtból mutatvány érkezett be a földmívelési miniszteriumhoz, és mindannyian, kik izlették, egyhangulag állítják, hogy teljesen képes versenyezni a legjobb ily fajta külföldi sajtjal. A szövetkezetnek e minden tekintetben kitünően sikerült sajtjól kétezer kgr. áz rendelkezésére. Ajánljuk kereskedőink figyelmébe, mert itaz ideje, hogy e téren is első sorban a magyar terméknek adjanak elsőseget. (M. F.)

A seprőgyártási ipar előmozdítása tárgyában a földmívelési miniszter — mint a „Magy. Föld-értesítő” — a gazdasági tanácsoteket utasította, hogy gazdaságukban legalább 5 — 10 holdnyi területen a legemeseb fajú cirokot termeljék. A cirokseprő-gyártással az idő szerint Gleviczky Sándor foglalkozik Kassán és ez ipar terjesztése annál indokoltabb, mert Galiciából évenként több százezer darab cirokseprő szokott behozatni.

A hirdetések bélyegilletéke jelentékeny reform alá esik. Mihelyt a pénzügyminiszter hivatalába lép s a pénzügyminiszterium kebelében a törvényjavaslatokat előkészítő munkálatok ismét megkezdődnek, a legelső kérdések egyikét fogja képezni a hírlapi hirdetések bélyegilletékének reformja. A kisebb hirdetések szaporodása s a forgalom élénkítésére fog hatni nagy mérvben, hogy ezeknek bélyegilletéke 10 kr. lesz, míg a nagyobb hirdetések három kategóriába oszlanak s a terjedelem szerint bélyegmentesítendők. Eddig kivétel nélkül 30 krt kellett fizetni minden hírlapi hirdetésért, akár 20 kros, akár 500 frtos volt is az.

A lelkesedés néha nagyon kellemetlen formában nyilvánul. Wjalba orosz városokban a szüntársulat drámai primadonnája, Hozsiakovskaja Parnonova Borbála tartozott az odaváló mérszárosnak Strelkovnak 24 rubellát marhahúsról. Adóssága azonban fizetéséhez képest oly tekintélyes volt, hogy azt kifizetni nem tudta. A mérsáros nagyon szeretett színházba járni, s ott is volt minden előadáson. A napokban az adós hölgy a „Velenzei színesznő” czimszerépet játszotta, s a karzaton álló Strelkov

anyira el volt ragadtatva a jeles előadás által, hogy dörögő hangon kiáltott le a karzatról: „Parnonova Borbála! önnök ajándékozom azt a lust, aminek az árval tartozik!” A közönség nem értette a közbeszólást s homéri kacajban tört ki. A mérsáros azonban beperelte bűnűláját elégtételért.

Az ivóvíz vizsgálatának leggyeszzerűbb módja. Ha kíváncsiak vagyunk tudni, hogy valjón ivó vizünk, melyet használunk, ment-e szerves testrészek vegyítékétől, veszkünk egy félliteres tiszta áruvet, melyet a megvizsgáládo vízzel három negyednyire megtöltünk s egy kávéskanáljnyi fehérekör-port olva fel abban, jól bedugaszoljuk az áruvet, s két napon át meleg helyre helyezzük el. Ha 34—48 óra alatt a víz zavaros savosznú lenne, akkor használatra alkalmatlan, egészségtelen; míg ellenben tisztán maradása azt bizonyítja, hogy szerves testek vegyítékétől ment, használható élnak megfelelő.

A helybeli postafőnököktől következő sorokat vetjük: Tekintetes szerkesztő ur! Beesés lapja 4. számban egy keresekelő-áldrissal beküldött cikkre vonatkozólag van szerencsém értesíteni, miszerint én a postahivatal ártvelekor azon alapelvet állítottam magamnak, hogy hírlapokban — a hivatal ellen megjelensé névelten ezikkre válaszolni nem fogok; ha ezikkőre álopson sértetnek gondolja magát, tessék nevet közölni.

Fogadja tettes szerkesztő ur kiváló tiszteltemet. Schinko hivatal-nök, Pápa, 1880. január 16-án.

(Alkalmuk volt az ügyre vonatkozó feladasi kérvényt és levelezést megtekinteni és azok lapján részünkről a beküldött s a pénzeslevélre vonatkozó javaslatot következőleg módosított. A pénzeslevél f. h. 6-án Pápa feladatot és az illeto keresekelő-áldrissal keltetve kapta a felszólítást. Nem constatalhattuk tehát vajjon Pápa vagy Bősben történt-e a líba, amyi áll, hogy 6-án Pápa feladott küldeménynek 7-én Bősben rendeltetése helyen kell lenni. **Le g y a l o s z i k a** h i b a k a r t a r t j u k, h o g y a h i b a a t e n t o r z a s e s t n e k a b e e s i a l s a b h e r e n d ű k ö z e g e k e t t e r t e l e k. — A hírlapokra vonatkozó javaslat indokoltan tartjuk, amennyiben a lapok a postán gyakran felszereltek egy, hogy „x” kapja „y” lapját és megfordítva. Megtörténir, hogy szerkesztőink mások lapját kaptak és mások a mienkét. A lapok rendezésénél és kiadásánál tehát nem ártana egy kis vizsgálat. Különbön a hivatalnók és a többi postatiszt urak luggalmáról meg vagyunk gyűzőve.)

Városunkban meghaltak f. évi január 8—14-ig: Stark József leánya, Julia, r. k. 10 hónapos, tüdőlob, Klein Izák gyermeke, Jenő, izr. 1 éves, tokrögyki, Kecsés Pál, r. k. 18 éves, tüdőgümökör. Maradies István leánya, Anna, r. k. 3 és fél éves, tüdőlob, Geschlecht Ferencz, r. k. 32 éves, tüdőgümökör. Német János leánya, Rozsi, r. k. 1 éves, sorvadás. Weisz Mór, izr. 36 éves, tüdőgümökör. Hirschler Samu, izr. 85 éves, aggkór. Hatos István gyermeke, István, r. k. 4 éves, sorvadás.

Gabona-árak.

PÁPA:

100 kgr. vagyis métermázsánként.

Buza: jó 13 frt. 40 kr., közép 13 frt. —, alsó 12 frt. 20 kr.
 Rozs: jó 9 frt. 50 kr., közép 8 frt. 60 kr., alsó 8 frt. 20 kr.
 Árpa: j. 7 frt., k. 8 frt. és a. 7 frt. 50 kr.
 Zab: j. 7 frt., k. 6 frt. 40 kr. és a. 5 frt. 20 kr.
 Tengeri j. 6 frt. 20 kr., k. 5 frt. 60 a. kr. k. és 5 frt. 20 kr.
 Burgonya: 1 frt. 20 kr.
 Széna: 3 frt. 40—3.
 Zsup: 2 frt. 60—3 frt.ig.
 Pápa, 1880. január 16.

WOITTA JÓZSEF, polgármester.

Szerkesztői levelezés.

Aranykerti. Legyen gyakran szerencsém. Fogadja kártársi névvelétünkét.
 H. D. Bpest. Bocsostottuk. Jemni fogunk.
 Devescer. A lapok expedíalása oly értelemben futtat mint ön mondta. Üdvözlét!
 H. D. Helyben. Fel fogjuk használni.
 Beh vágyódnom. Hiába!
 G. Győr. At fogjuk olvasni.

Kis-Czell. Ilyen a világ, mint —
 Csicsársári Istók. Az adás számát! Azért nem kell ám így kezdeni. Ha a „Komárom”-nak jut, akkor nekünk is juthat.

Felelős szerkesztő: CSOBANCZY T.
 Laptulajdonos: NOBEL ARMIN.

Nyilt-tér.)

Nyilt levél

Tekintetes KOLLER JÁNOS urnak Kt.-Lakon.

Tudomásomra jutott, hogy folyó hó 12-én Pápa-n egy általam igen tisztelt családi körben felülm kiesinylőleg nyilatkozva, ügyvédi tekintélyem iparkodott aláírni, minek folytán saját érdelem tekintetéből a nyilvánosság terére lépek. — Önmek mint Botka Mihály mentorának ellenem, mint értesítve vagyok, az a vádja, hogy nevezett urnak illetékszábsái ügyre vonatkozó iratait visszatartom, — ezen vádat, mint alaptalant, visszautasítva, ragalomanm nyilvánítom s kijelentem, hogy Botka Mihály urnak nálam semmiféle iratai nincsenek. — Az ügyállás tisztázása tekintetéből a következőket jegyzem meg: Botka Mihály ur a múlt ősz elején átadott egy 2600 frtról szóló fizetési meghagyást azon kérséssel, hogy a duplum leengedése iránt folyamodom; én megbízásom értelmében jártam el, oda adtam be a kérvényt, ahova kellett, tüzetesen megmondani most már nem tudom, hogy mely napon lett postára adva; mert Botka ur ügyét nem tartottam érdemesnek elkényvelni, nem pedig azért, mert eltekintve attól, hogy hagyatékú ügyünk azt igazolt be nem váltta, — még az 1400 frtra rugó számlámból is — melyben 4—500 frt mint készpénzkiadás szerepel, 400 frt kifizetését megtagadta, daczára azonban ezeknek, ubaigazításul — ha emlekező tehetéseim nem esal — éről értesítem, hogy a kérvény Szabadkára 1879. évi október 17-én adattott postára, hogy most már hol sürgelendő, azt egy tanult embernek tudnia kell, erre tehát világiostással nem tartozom.

Pápa, 1880. évi január 13-án.

Kolossváry Gyula.
 köz- és váltó-ügyvel.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy 1880. január hó 3-ától kezdve a Kelefele házban (fapiaczon)

uj tánczkurzust

nyitottam.

Deltután 5—6-ig zárt óra. 8—9-ig fel-nöttek számára, az utóbbi szombat és vasnapj napokon 8—11-ig tart. — Tisztelettel

Reiner Illés,

tánczművész.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

H I R D E T M É N Y E K.

A verseny a kereskedésnek lelke!

Köztudomásu dolog, hogy ipar- és kereskedés csak akkor virágzik valóban, ha az értelmi fizletvilág törekvéseit a verseny haladására sarkantuzza. Mindegyik saját üzletágában ellenét felhulni iparkodik, mindegyik jobbat ajánl megbízóinak, mint a milyet mások eddig nyujtottak, és ezen végmőkül versenyés következőnyek, hogy a közönség élvezi mindazon nagy előnyöket, melyek a verseny által nyujtatnak neki.

Én nem félek a versenytől!

Sőt inkább jelmelatomná tettem és ezen szempontból kiindulva indittatva érzem magam a mélyen tisztelt közönségnek dusan felszerelt **norinbergi disz és rövid-áru raktáramat** ajánlani, u. m.: legújabb luszterlámpa (illuminator-égetővel), evőszerek, selyem-rojtok, gombok, keztük, fehér- és színes ingek és még számtalan áruk jutányos árak és pontos kiszolgálattal mellett. Tisztelettel

Schwarzstein Mór.

Bérbe-adó lakás.

Az Anna-téren 1241. sz. a. 5 szoba, 2 konyha, 2 élskamra, fakamra és istállóból, 2 pimezéből és padlásból álló kényelmes úri lakás, gyfműlesős kerttel egytt 1880. Szt.-György nap-jától bérbe-adó, akár egészben, akár pedig részben. E házban jó szivattyus kut ivó vízzel is van. — A közelebbi feltételek id. Berger Mór háztulajdonosnál megtudhatók. Ugyan e házban tölgyfából készült ruha-mángorlok nagy választékban kaphatók.